

Za osvoboditev Mohamedancev.

NAŠLI SO SE DOKUMENTI, KI POZIVLJAJO VES MOHAMEDANSKI SVET NA VOJNO ZA OSVOBODITEV IZ POD TUJEGA JARMA.

Damask, Sirija. — V rokah nekega poročevalca so dokumenti, ki pričajo o pan-arabskem revolucionarnemu gibanju, katero je naperjeno proti Franciji, Angliji in Italiji. V teh dokumentih je razvidno, da se propagandira za ustajo mohamedanskega sveta, da se izžene iz Azije in Afrike evropske oblasti.

Ti dokumenti se tiskajo v Kairo in tajno razdajajo potom revolucionarnih agentov, kako da pridejo v vsak kotiček, kjer koli so mohamedanski verniki. Takrat ko so Francozi bombardirali Damask, da se najbolj zamerili Mohamedancev; to je napotilo Arabce, da so začeli bolj kot kadaj poprej črteti vsako oblast Evropejcev.

V teh dokumentih je tudi razvidno, da je to revolucionarno gibanje v zvezi z revolucionarji v Siriji in z Abd-el Krimom, voditeljem upornikov v Maroku.

Tako zvani prvi dokument je podpisan od "odbora za osvoboditev Sirije", v katerem imenujejo francoske generale, Gourauda, Weyganda in Sarrailla, da so zavratni morilci, in da ni daleč dan, ko se bo osvobodila Severna Afrika in Arabija izpod francoskega, angleškega in italijanskega jarma. Dalje je navedene v dokumentu, da od Tangirja na bližnjem in Sanghaja na dalnjem vzhodu bodo kmalo Mohamedanci napadli svoje zatiralce. V Siriji bodo njih pristasi sledili Rifjancem, Turkom in Kitajcem, ter izgnali ven vse inozemce, kateri so jih zaslužili.

Takozvani drugi dokument je bil podpisan od "okrožni odsek za osvoboditev Sev. Afrike." V temu se poziva mohamedanske vojake, naj dezertirajo iz francoske armade. "Rajše umreti, kakor še dalje ostati pod jarmom inozemcev" tako se končuje ta dokument.

Iz Kairo poročajo, da je bil Hasan El Karreth, vodja upornikov v Damasku od Francozov usmrten, tako tudi sedem njegovih pristasev.

Ujetniki so pripovedovali, da so ujeti uporniki nameravali ubiti iz ječe, ki je v Damasku v mestni trdnjavi, pomorili so stražo, nakar so Francozi bombardirali in razdejali ječo ter usmrtili 1200 jetnikov.

DRUŽINSKA TRAGEDIJA.

Chicago, Ill. — William H. Bigelow, star 55 let, prodajalec zemljišč na 1425 East 66th place, se bori s smrtjo v Jackson Park bolnišnici, kamor so ga prepeljali ko ga je Robert F. Murphy ustrelil dvakrat v usta. Bigelow je zvedel, da hoče biti Murphy več kot prijatelj njegovi ženi, za kar ga je pozval na odgovor. Mrs. Bigelow se je Murphuja branila in tudi svojemu soprogu povedala, da je rekla vajiljcu, naj jo nikar ne zalezuje. To je pa Murphuja tako razkačilo, da ji je grozil s smrtjo. Ko je Bigelow hotel mirno na to opozoriti Murphuja, je slednji potegnil revolver in oddal na Bigelowu dva strela, zadel ga je v čeljust in ni upanja, da bi okreval. Mrs. Bigelow je stara 45 let in ima dva otroka; 13 letnega sina in 15 letno hčerko.

VELIKANSKA PARADA V RIMU.

Štirideset tisoč glava množica se je vdeležila slavnosti tretje obletnice fašistovskega pohoda v Rim.

Rim. — Največja fašistovska parada kar jih še videl Rim, izvemši takozvane "parade zmage" pred tremi leti, se je vršila v soboto v Rimu ob priliki tretje obletnice fašistovskega pohoda v Rim. Dasi je bila ta parada le omejena na fašiste rimske okolice, se je zbralo nad 40,000 oseb. Parada se je vila ob uradu Mussolinija cele štiri ure, velikanska množica je stala ob straneh po ulicah, ki so navdušeno vzklikali korakajočim. Na prostornem trgu Colonna, je tisočglava množica, kakor obsedena rjula — "Mussolini! — Mussolini!" tako dolgo, da se je premier pokazal na balkonu, nakar se je vpilje le še povečalo; divje so rjuli in dajali duška srcem, ki tako močno bijejo za diktatorja Italije — tako je zopet dosegel črno srajčnik velik triumf.

Ko se je vršila ta inpozantna parada je krožilo nad mestom 300 letal, kar je slavnost le še povečalo.

Ko se je končala parada je glavni tajnik fašistovske stranke Farinacci imel slavnostni govor v Costanzine gledališču, katero je bilo nabito polno navdušenih črno srajčnikov.

Nato je premier Mussolini odprl več novih hiš za revne in dva nova muzeja na kapitolškem hribu.

Farinacci je v svojem govoru pozival one člane parlamenta, Aventure, naj prenehajo s svojo "stavko," nič žalega se jim ne bo zgodilo, samo če se bodo držali reda in ne delovali proti fašizmu. Tudi pri tej priliki je tajnik fašije svaril člane, naj nikjer ne vporabljajo silo; a nasprotniki fašizma pa je istočasno svaril, da naj nikar ne mislijo, da je to znak slabosti.

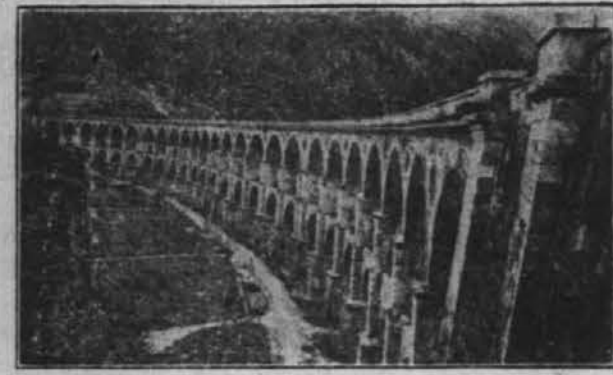
"Politični smer fašizma temelji na monarhiji, veri in armadi," tako je dejal Farinacci. Proti koncu govora je priporočal Farinacci, naj župajo svojim voditeljem in jim sledijo kamor koli bi jim velevali. Posebno pa je povdarjal, da je vseh dolžnost imeti največje zaupanje in udanost svojemu najvišjemu poglavarju — Sig. Benito Mussolini-ju.

"DIVORCED," KER NI ZNAL PLESATI.

Chicago, Ill. — Pač moderni svet. Roy C. Delvin, 910 Diversey parkway, veteran svetovne vojne, v kateri je izgubil eno nogo seveda ni mogel plesati, kar pa ni bilo po volji ženi, zato ga je popustila. V srčnih bolečinah je šel zapuščen moziček iskati tolažbe pred sodnika, kateri ju je razporočil. Ako se bo sedaj Roy učil plesati, poročilo ne pove.

Fort Lupton, Colo. — Mrs. H. Slaughterback, žena rančarja je v teku dveh urah s polenom pobila 140 kač klopotač, v boju za svoje in življenje svoje triletne hčerke.

ŽELEZNIŠKI MOST V BOROVNICI NA NOTRANJSKEM.

Najinpozantnejši most v Jugoslaviji. Pogled z Brega.

LIGINA NAREDBA ZADOLJILA BOLGARIJO.

Grčija se zopet obrača za pomoč k Ligi. — Bolgarski komitaji napadajo na meji. — Komisija je določena, ki bo preiskala zadevo zadnjih nemirov.

Sidiro Kastro, Bolgarija. — V soboto so se vtaborili v bližini grško-bolgarske meje grški delegati in zastopniki beguncev, istotam se tudi nahajala glavni stan grške divizije. Le ti so se zopet obrnili na Društvo narodov in prosili za intervencijo, ker bolgarski komitaji ogrožajo begunce in zadržujejo delo izpraznitve.

V nedeljo je odšla komisija, ki obstoji iz dveh častnikov in dveh civilistov, katerim na čelu je sir Horace Rumbold, angleški poslanik v Madridu, na mejo, kjer bodo na licu mesta preiskali zadevo zadnjih nemirov. V Sofiji so s tem zelo zadovoljni, da je Liga določila komisijo, na katero se zanesejo, da bo delala nepristransko. Komisija mora svoje delo zgotoviti do konca novembra, nakar se bo določilo kje je krivda in koliko odškodnine plača napadalec.

MAHINACIJE CARISTOV V SOVJETSKI RUSIJI.

V Rusiji so aktivni pristasi bivše carske vlade in si prizadevajo izpodkopati tla sedanjemu režimu.

Moskva, Rusija. — Moskovski list "Izvestija" piše, da se je odkrila zarota naperjena proti sendanji vladi v Moskvi. Člani te organizacije so organizirani v Angliji, katerih glavni stan je v Londonu. Kakor pravi poročilo, so že več ogleduhov te organizacije v Leningradu aretirali.

Aktivnost teh zarotnikov na ruskem ozemlju vodi polkovnik Frank, bivši častnik pod carskim režimom, kateri pa je sedaj v Estoniji kot odposlanec v službi Anglije.

Ta špijunska organizacija je zelo velika in razširjena, v kateri so večinoma častniki bivše carske armade. Vse to kaže, da je v to zaroto zapletena tudi Anglija, katera se kaj zani-ma za estonsko mornariško bazo, od koder bi kontrolirala finski zaliv in Baltičsko morje.

IZ DETROITA V EVROPO S PARNIKOM.

Detroit, Mich. — Pogodba je podpisana po predsedniku Frank Lane kompanije, ki razpolaga z desetimi parniki, s katerimi bodo pluli od pristanišč ob jezeru naravnost v Evropo. Kompanija je že pred par meseci poslala en prekoatlantski parnik, Anders v Detroit za poizkušnjo, ki se je dobro obnesla.

PODJETNA NEMCIJA ISČE ZOPET TRGA.

Nemški kupciški krogi so obrnjeni proti Daljnemu Vzhodu za razpečavanje njih proizvodov; ponujajo tudi svojo pomoč v rekonstrukciji.

Berlin. — Nemška trgovina, ki je počivala se je oživila, ker pa nima upanja, da bi našla odjemalce, vsaj ne zadostne, v krogu svojih sosedov, zato se obrača proti vzhodu. Zapadno tržišče za Nemčijo nima pomena, ker je previsoka carina in zapadne države same dovolj producirajo in tekmujejo z Nemčijo. A Rusija, Kitajska, Indija in Japonska, to so države, ki napolnjujejo nemške industrije z upanjem.

Dr. Stresemann, nemški zunanji minister je pri neki priliki dejal: "Prišel se je boj za probujanje neodvisnosti Kitajske. Nemčija je pripravljena v kolikor njene slabe moči pripuščajo Kitajski pomagati v rekonstrukciji." Dr. Stresemann je tudi rekel, da število Nemcev, ki se nahajajo na vzhodu je skoro večje, kakor je pa bilo pred vojno. Nemci tam se nahajajo niso, katerim bi sledila obožena sila, temveč oni so tam, da pospešijo nemško trgovino.

SAMOMOR SLOVENCA.

Greaney, Minn. — Obesil se je na hlevu 25. okt. Martin Gregoric, star 78 let. Živel je pri svojem pastorku na farmi 18 let, preje je pa bil na Ely, Minn. Njegov rojstni kraj je bil Ambrus-Dolenjsko, Jugoslavija.

LINDER IN ŽENA IZVRŠILA SAMOMOR.

Pariz. — Max Linder, svetovno znani kine igralec, tako zvani francoski Charlie Chaplin in njegova mlada soproga sta bila najdena v nedeljo zjutraj mrtva. Linder si je v britovje prerezal žile na roki, a žena se je v njegovem naročju zastropila. Madame Peters, mati od Mrs. Linder je našla oboje mrtva v tesnem objemu v Baltimore hotelu kjer sta stanovala. To je že tretji poizkus samomora, pri prejšnjih dveh se jima ni posrečilo.

Vzrok samomora je, ker stariši žene niso privolili v zakon. Ko se je vnela svetovna vojna je tudi Linder hotel storiti svoje za domovino. Takrat ko so Nemci bili na pohodu proti Parizu, je vstopil v armado in bil dodeljen letalnemu oddelku. Bil je hraber in večkrat odlikovan, a tudi večkrat ranjen. Ena poškodba na glavi je bila tako težka, da je bil pozneje, ko je vojna minula nesposoben opravljati svoj posel. Kmalo na to se je seznanil s hčerko

KRIŽEM SVETA.

Washington, D. C. — Milton E. Ailes, predsednik Rigs Natl. banke, ki je ena največjih finančnih podjetij na vzhodu je na naglo umrl na svojem poletnem domu v bližini Harpers Ferry, W. Va. Vzrok smrti je srčna hiba.

Managua, Nicaragua. — Tukaj je še vedno revolucionarno gibanje in utegne postati še zelo resno, vsled tega tukajšnja liberalna stranka pozivlja Zdr. države, da bi intervenirale in napravile konec nerednostim.

Chicago, Ill. — Sidro Kristof Kolumbove ladje — Santa Maria je bilo prepeljano iz Jackson parka v Chicago Historical society, Dearborn in Ontario cesto. Sidro, ki tehta 600 funtov je bilo prepeljano z veliko častjo, spremljali so ga policisti na motorciklih in kadetji iz višjih šol.

Pariz. — Senator Victor Henri Berenger bo imenovan za naslednika Emile Daeschnerja, francoskega poslanika za Zdr. države.

Carigrad, Turčija. — Tukaj se je začelo gibanje za evropsko modo, zlasti fese se mora nadomestiti z klobuki. Pri neki paradi v mestu se je videle malo fesov, in še tisti so morali izginiti.

Boston, Mass. — Dr. Walter McGauley, kandidat za župana je javil policiji, da mu strežejo po življenju. Ko se je vračal iz svoje garaže je nekdo oddal tri strela na njega, ki pa k sreči niso zadeli.

Jersey City, N. J. — V Union City se je vnela bitka med tremi policisti in petimi banditi. Ena oseba je bila mrtva, in policijski poročnik Emil Fuhrmann je bil težko ranjen.

Clinton, Iowa. — Earl Stearns, kateri je pobegnil iz ječe v Dubuque, Iowa, kamor so ga utaknili ker je usmrtil šerifa, si je sam končal življenje. Raje je šel v smrt, ko da bi zopet padel v roke policije.

South Bend, Ind. — W. E. Biggs, o katerem se je poročalo, da si je odrezal roko, da bi dobil \$500 zavarovalnine, so zdravniki spoznali za blaznega in ga morajo močno stražiti, ker ima posebno veselje do krvi.

Cicero, Ill. — Na East ave. križišču, proge Burlington in Quincy je visokošolec Clifford Boot, star 15 let hotel preko proge bil zadet od osebnega vlaka. Dijak je bil na mestu mrtve.

Manila, P. I. — Banditi so tukaj podtaknili ogenj v šolskem poslopju, na kar so se postavili v bran konstablerjem in dva od njih ranili. Banditi so nato pobegnili v gore.

Dunaj Avstrija. — Semkaj je prišel Hugo Stinnes Jr., sklenil je kupčijo za Arthur Netter Metal podjetjem za vsa lastnino, ki jo ima na Dunaju.

Marinette, Wis. — Može družva Sv. Imena cerkve sv. Jožefa kopljejo temelj za novo šolsko poslopje, ki bo stalo \$75,000.

premožnega trgovca, Joanne Peters, a njeni stariši so nasprotovali, ker dekle je bila stara šele 16 let, dasi je rekla, da je že 19. Poročila sta se na skrivnem, od onega časa nista imela več v miru — a sedaj sta ga našla. Ko je bil Linder v Ameriki je zaslužil tedno \$5000.

Iz Jugoslavije

DR. IVAN ŠUŠTERŠIČA ZADNJA POT. — VELIČASTEN JE BIL NJEGOV POGREB, TISOČGLAVA MNOŽICA GA JE SPREMILA. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Mrtvim čast!

Kakor da bi čul te pokojnikove lastne besede, in bi jih z me-noj vred čula in občutila tisočglava množica, gi je spremljala na zadnji poti — zadnjega kranjskega deželnega glavarja, skazujoč mu s tem zadnjo čast. Pred Veličanstvom smrti so se združile v ljubezni do pokojnika, v prijateljstvu, v hvaležnosti, v spoštovanju in v obredovanju, vsak po svoje, nepregledne množice; vsi skupaj pa v zavesti, da se vrača v narocje matere zemlje velik mož. — Dr. Ivanu Šušteršiču so sledili na zadnjem potu oni, ki jim je kot prijateljem ostala do njega v srcih neokrnjena zvestoba do groba, in oni, ki so se v vrvežu političnih bojov oddaljili od njega nič manj nego se je oddaljil on od njih; a vsem tem so se pridružili tudi oni, ki so kot načelni nasprotniki njegovega svetovnega nazoriranja svoj čas bojevali z njim brezobziren političen boj. In prav in lepo je tako! — Prijatelji od početka do konca, idejni nasprotniki od večerj, in politični nasprotniki — sobojenci izza časa najhujših strankarskih bojov, so se strinili v nepregledne vrste, da se poklonijo spominu in zemskim ostankom doktorja Ivana Šušteršiča, moža, ki mu bo v slovenski povestnici, posebno v zgodovini nekdanje dežele Kranjske, ohranjen eden izmed najčastnejših spomenikov, — monumentum aere perennius. Sli so pred njim v večnosti možje, o katerih lahko rečemo, da jih ne rodi vsako stoletje: Povše, dr. Žitnik, dr. Krek, dr. Lampe; a sedaj je kot poglavitni steber tedanje zgradbe zadnjega deželnega zbora šel za njimi dr. Ivan Šušteršič.

Veličasten je bil njegov pogreb. Ob odprtem grobu se je poslovil od pokojnika njegov zvesti prijatelj in tovariš iz deželnega zbora g. župnik Piber, slavec njegove res velike za deželo in narod v trojni veri, ki zagotavlja narodu bodočnost. V imenu bivših kmetskih poslancev bivšega deželnega zbora se je poslovil od pokojnika g. Drobnič z Blok v govoru, ki so ga zaključile solze, in ki jih ni mogel zadržati marsikateri izmed navzočih, zlasti duhovnikov, ki so v velikem številu spremljali pokojnika na zadnji poti. — Vsemogočni naj mu bo plačnik za vse dobro, kar je storil v življenju.

Železniška nesreča. Nedavno popoldne se je dogodila na postaji Koški pri Osjeku železniška nesreča, ki ni zahtevala človeških žrtev, povzročila pa je veliko materialno škodo. Od tovornega vlaka, naloženega z lesom, se je odtrgalo 10 vagonov, ki so oddrdrali z veliko brzino proti Osjeku, na nekem ovinku pa so se vsi vagoni prevrnili v jarek. Cel dan je delalo 60 delavcev, da izveljejo prevrjene vagonne iz jarka. Promet na progi je bil oviran.

Uboj zaradi konja. Iz Petrovaradina je peljal vojak Meho Kamarič dva konja na Kamnički put. Spotoma sta ga srečala dva človeka, od

katerih je imel eden lovsko puško. Neznanca sta zahtevala od njega, naj njima izročil konja. Ker se vojak njihovi zahtevi ni udal, sta ga ustrelila. Policija je ubijalca že prijela.

V gimnaziji se udrl strop.

Na sarajevski gimnaziji se je med poukom udrl strop v zadnjem nadstropju in padel deloma v šolski razred. Na gimnaziji dozidavajo tretje nadstropje. Sreča je hotela, da ni bilo žrtev. Prestrašene dijake so takoj odpustili domov in pozvali strokovnjake, da zgradbo pregledajo.

Poročila

sta se 7. m. m. v Višnji gori g. dr. Edvard Vračko, sodnik v Brežicah, in gđc. Cilka Šorlijeva, učiteljica v Zireh. Poročil ju je ženinov stric, višnjegorski župnik g. duh. svetnik Konrad Tekster.

Kozjanski okraj.

Z vinko trgatvijo se je v našem okraju pričelo dne 7. m. m. Vina bo precej z mnogo boljšo kvaliteto kot prejšnja leta. Zelo ugodno je vplivalo solčno vreme zadnjih dni, ker je velike važnosti, da se vrši trgatve ob solčnih dnevih; ima vino par stopinj sladkorja več. Cena vinskemu moštu je od 88 do 30 kron liter.

Samomor.

Pri Domžalah je skočil pod vlak 60letni kovač Janez Jerovšek. Mož, ki je precej rad pil, je izvršil samomor, kot pripovedujejo domači, v polni pijanosti in je že večkrat, če je bil pijan, obetal, da bo skočil pod vlak, česar mu pa ljudje niso verjeli. Vlak je truplo popolnoma raztrgal. Prepeljali so ga v mrtvašnico na Goričici in tudi tam pokopali.

Naiden mozaik v Splitu.

Pod ruševinami stare biskupije v Splitu so našli dobro ohranjen mozaik, ki stoji na prvotnem mestu Dioklecijanove palače ter je — kakor vse kaže — tvoril pločnik okoli mavzoleja. Odkopavanje mozaika se še nadaljuje.

DENARNE POŠILJATVI V JUGOSLAVIJO, ITALIJO AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne v pošto in zanesljivim bankam starem kraju in naše poštovne so postavljene prejemniku na dom ali zadnjo pošto točno in brez vsak odbita.

Naše cene za pošiljke v dinarjih — rah so bile večerj sledeče:

Skupno s pošiljko:	
500 — Din.	\$ 9.55
1,000 — Din.	\$ 18.75
2,500 — Din.	\$ 46.75
5,000 — Din.	\$ 93.00
10,000 — Din.	\$ 185.00
100 — Lir	\$ 4.70
200 — Lir	\$ 9.05
500 — Lir	\$ 21.75
1,000 — Lir	\$ 42.25

Pri pošiljtvah nad 10,000 Din. nad 2,000 Lir posebej popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovno je absolutno nemogoče določiti enovrednej. Zato se pošiljkatve odločajo po ceni onega dne, ko mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUV V JUGOSLAVIJO IN SICER F POŠTI KAKOR TUDI BRZOJA NO.

Vse pošiljkatve naslov: e na — SLAVENSKE BANCHE

ZAKRAJŠEK & ČEŠAREL
435 W. 42nd ST., NEW YORK CITY

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovenian newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevoev po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

Izdaja in tiskar:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: Canal 0098.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: Canal 0098.

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 3.00
Za Chicago, Kanado in Evropo 6.00	Chicago, Canada and Europe: 6.00
Za celo leto 3.00	For one year 6.00
Za pol leta 1.50	For half a year 3.00

POZOR: Številka poleg našega naslova na listu znači, do kdaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.

Entered as second class matter August 10th, 1925, at the Post Office at Chicago, Ill., under act of March 3, 1879.

Dnevno petkrat na teden.

Bratje in sestre list Amerikanski Slovenec bo Vas obiskoval odslej dnevno po petkrat na teden. Izhajal bo razen nedelj, praznikov in ponedeljkov vsak dan v tednu. To je skoro toliko kot dnevnik.

Brezdvomno, je s tem storjen zopet velik korak naprej med nami ameriškimi katoliškimi Slovenci. Tudi ta korak nismo naredili tako lahko, kakor si kdo misli. Kdor pozna delovanje na polju slovenskega žurnalizma, osobito na polju katoliškega časopisa, ta ve, da kdor hoče tu narediti kak korak naprej mora temeljito čistiti svojo pot, ki je preraščena z vsem mogočim sraščevanjem in trnjam.

Katoliški dnevnik je torej tukaj, po katerem naš narod toliko hrepeni. Kako dolgo že prosijo naši rojaki katoliškega dnevnika. Koiki kampanj smo že imeli za njega, a vse so dosegle le mali del, kar se je nameravalo. Zato tudi doslej nismo mogli z dnevnikom na dan. Radi ali neradi smo morali verjeti našim številkom, ki so govorile in svarile, nikar možje prenglo čez most, dokler ni dovolj močan, sicer se bo podrli in z njim se boste podrli Vi in vse Vaše težavno in požrtvovalno delovanje. Ravnali smo se tako in bodočnost je nam še vsikdar potrdila, da smo ravnali pametno in modro. Če bi bili delali nepremisljene skoke, bi nas najbrže že ne bilo več, ker smo pa ravnali tako, kakor zahteva pametno gospodarstvo, smo še tukaj, rastemo in gremo krepko naprej.

Zadnja kampanja se ni obnesla, kakor bi se imela. Pričakovali smo prav gotovo, da bo predpisana kvota dosežena, pa ni. Mnogi so storili veliko več, kot se je od njih pričakovalo, drugi pa so zopet držali križem roke kot navadno. Kampanja je dosegla komaj polovico, kar smo pričakovali. Seveda so temu krive slabe delavske razmere, ki vladajo po večini naših slovenskih naselbinah. Ako bi bili dosegli predpisano kvoto je bil naš namen v kratkem dodati še šesto številko v tednu. Toda, kakor razvidno iz rezultatov kampanje bo treba še agitacije, da se to doseže. To bomo pa vodili naprej, dokler tega ne dosežemo. Bratje in sestre tudi na Vas apeliramo, da v bodočnosti ne zgubite nobene prilike, kadarkoli nanese prilika agitirajte za svoj katoliški list in pridobivajte mu novih naročnikov, da se celoten načrt čimpreje vresniči.

Dolžnost nas veže, da iskreno zahvalimo vse one, ki so se trudili v tej kampanji za katoliški list Amerikanski Slovenec. Hvala vam junaki in junakinje in Bog vam plačaj! Veliko dobro delo ste storili za Boga in narod in to ne bo ostalo brez plačila!

Iz srca smo hvaležni vsem, ki so nam podali svoje nasvete glede lista, po vseh teh nasvetih bomo skušali napraviti novo še konkretnije pot, ki bo brezdvomno vodila naprej še do večjega napredka med nami ameriškimi Slovenci. Iskrena hvala tudi v tem oziru!

Program lista ostane do konca leta isti kot je bil. Le peta številka v tednu, ki bo izhajala v soboto bo dobila na tretji strani posebno rubriko: "Ženski svet." Pod to rubriko bomo prinašali podučne vzgojne članke in drugo čtivo za naše slovensko žensstvo v Ameriki. Vse, naše žene in dekleta, ki so količkaj zmogljive peresa vabimo na sodelovanje v tej rubriki. Pod to rubriko bomo objavljali samo kar se tiče našega ženstva. Poročila o novicah v naselbinah, bodo pridobevane pod rubriko: "Iz slovenskih naselbin." Toliko o tem.

Naročnina listu se zviša za en dolar. Doslej je izhajal štirikrat na teden je stal za Ameriko \$4.00 za Chicago, Kanado in Evropo \$4.75. Sedaj je ena številka več na teden bo izhajal petkrat na teden in bo stal za Ameriko \$5.00 za Chicago, Kanado in Evropo \$6.00. — Večkrat kdo vpraša, zakaj je za Chicago, Kanado in Evropo višja naročnina kot za druge naročnike po Ameriki. To je zato, ker v domačem mestu, kjer list izhaja

moramo devati na vsako številko lista znamko. Taka je postava. Prav tako tudi na vse številke, ki so poslani v Kanado in Evropo. Po Ameriki izven Chicago pa plačamo poštino samo od funta, kar pride mnogo ceneje in zato smo tudi v stanu onim naročnikom dati znižano naročnino. V bližini tiskarne to je par blokov okrog cerkve sv. Štefana raznese list naš poseben raznašalec, kakor hitro je list dotiskan. Temu fantu plačamo, kar bi stale znamke; to storimo, da postrežemo našim naročnikom v domači naselbini. Toliko o tem, da boste vedeli, zakaj je naročnina za Chicago, Kanado in Evropo \$1.00 dražja na leto kot za naročnike po Ameriki. Tako ravna vsi listi in ne samo mi.

Toraj petkrat na teden se bo odslej srečeval z vami dragi naročniki list Amerikanski Slovenec. Ali ni to vesela novica za te dragi katoliški rojak?! Zelel si si katoliškega dnevnika in eva tu je sedaj pred teboj; večji, boljši od dneva do dneva prihaja k tebi.

Slovensko ljudstvo, ki si razstreseno po širni zemlji te tvoje nove domovine, okleni se tega tvojega zvestega prijatelja, podpiraj ga in širi. Amerikanski Slovenec kot tvoj zvesti prijatelj, ki že skoro dolgih 35 let čuva in vzgaja svoj ljubljeni narod v tej novi domovini ti pa na novo objavlja, da bo odslej kot dnevnik še z večjo vnemo in iskrenostjo čuval tvoje interese in pravice. Pazil bo in stal vestno na braniku slovenskega naroda, da tega njegovega dobrega in poštenega naroda ne bodo zavajali razni lažiperoki in narodni pustolovci na napačna pota. Še bolj kot kdaj bo pa sedaj stal, kakor orjak na straži proti onim, ki so se zakleli, da bodo slovenskemu narodu iztrgali iz src najdražjo svetinjo slovenskega naroda sv. vero.

Poštenje, pravica, resnica in sv. vera našega slovenskega ljudstva so tisti interesi, katere je štivil Amerikanski Slovenec tekom dolgih 35 let do danes. To hoče vršiti odslej še z večji meri in ti slovensko ljudstvo si pa poklicano, da ga pri tem težavnem delu podpira s tem, da ga pridno širiš med seboj, zlasti med one, ki so na napačnih potih.

Bratje in sestre s zaupanjem v Božjo in Vašo pomoč se podaja Amerikanski Slovenec na novo pot kot katoliški dnevnik! Njegovo geslo je kot vedno: za vero in narod — za pravico in resnico — krepko naprej od boja do zmage!

Chicago, Ill.

Peto mi teče leto mojega bivanja v tej novi domovini. Seveda sem se precej, ko sem prišla pridružila župniji sv. Štefana. Od svojega prihoda sem kaj v to naselbino opažam velik preokret in številnih uspehov v vsakem oziru, ki so se dosegli v tej tako razvijajoči slovenski naselbini v Chicago. Posebno pri vzgoji naše mladine, zakar gre največ zahvala našim č. č. šolskim sestram. Kako ljubko je gledati, kadar se naši malčki zbirajo okrog č. č. sester. Tako se gibljejo, kakor piščanci okrog kockle, posebno, kadar napolnijo cerkev, kako jih lepo nadzorujejo, da se v cerkvi lepo obnašajo. Mijo je slišati tudi njih milodonečo pesem, kadar vsi zapojejo in kadar molijo skupno lepe molitvice med sv. mašo in to v lepem maternem jeziku. Človek mora biti do solz gonjen, ko vse to gleda. Vse to dela lepa katoliška zgoja. Zato vsa čast onim slovenskim starišem, ki se zavedajo tega in pošiljajo svoje otroke v katoliško šolo.

Ne morem si kaj, da izpovem svoje veselje, nad tem, da smo Slovenci v Chicagi dogotovili svojo šolo. Kako lepa stavba je to sedaj in vsi smo ponosni nanjo, ki smo za njo kaj žrtvovali. Saj se zavedamo, kaj je župnija brez katoliške šole, bila bi takorekoč mlin brez vode. Da, šola je tista, ki nam vzgaja no-

ve, bodoče farane za slovenske fare v Ameriki. In kaj bi pa tudi pomenilo vse delo in trud naših družin, če bi odrekli svojim ljubim otrokom katoliško vzgojo. Koliko več slabih otrok bi bilo brez te dobre verske vzgoje. Zatorej veselimo se in radujemo.

Obenem smo hvaležni in čestitamo našemu neutrudljivemu č. g. župniku, ki se je žrtvoval na vse moči, da je nas privedel do tega viška. Čast je za vso župnijo, saj le skupno delovanje župljanov s župnikom in župljanov zamore doseči kaj takega. Zato župljani obljubimo in sklenimo še bolj naudušeno boriti se proti sovražniku, ki nas napada in nas hoče razdružiti. Tem boj neizprosno! Sledimo pogumno klicu našega duhovnega očeta in nje-mu zakličimo: le krepko naprej g. župnik, mi razumemo Vaše delo in smo z Vami!

Pozdravljena naša nova šola! Pozdravljeni naši otročki, kateri so tako srečni, da so zadržali to, kar jim je najbolj potrebno, da se tako lažje povzdignejo do katoliške vzgoje. Posebno pa pozdravljene naše č. č. šolske sestre, katere so se že in katere se še bodo žrtvovala za našo mladino, kakor tajne mučnice, veliko truda in žrtev prestale. Živeli vsi, ki ste za napredek prave slovenske katoliške Chicage!

Magdalena Brišar, faranka.

Reliance, Wyo.

Podlo in nizkotno je predbacivanje eden drugemu razne bolezni, pa naj si bodo to ljudje tega ali onega prepričanja. Še podležje je pa, če jih dotični ni sam zakrivil. Zatorej tukaj javno izjavljam, da se prav nič ne sramujem svojih telesnih huj, ali boleznih, kakor ti izjavljaš v Presneti. Dobil sem jih pri poštemu delu in tudi ne po lastni krivdi, to ti lahko dokazem, potem onih, ki so bili priča moje nesreče.

Pa hi zamerim ti, ker jaz od takih, ki se prištevajo h potomcem opic tako nič boljšega ne pričakujem in zatorej o tem končam s pregovorom: danes meni — jutri tebi. . .

Kakor navadno pri tako samozvanih socializistih si tudi ti misliš, dati par zafkrljivih besedi naračun katoličanov, njih vere, Boga in svetnikov, pa bo pokrita in pozabljena tvoja blamaža, katera je bila tiskana. Pa motiš se, pametni in resni ljudje, če prav miroljubni bodo zapomnili tvoj trick, če tudi danes molčijo. Blekniti komu, da ne razume kaj piše je lahka stvar. Dokazati da je res tako, kar se tjavendan blekne je pa zopet druga stvar.

Povem ti tudi, da jaz se prav nič ne bojim socializma, zlasti takega ne, kakoršnega ti označjaš. Še nekaj takih kozlov ustrelite v Rock Springsu kot ste jih že, pa bo hirajoči socializem izginil popolnoma iz Rock Springsa. Kako ničeva je vsa protiverska propaganda potom Vašega glasila, vidi danes vsak, kdor gre po Ridger avenue. Ej ti, B. S. vidiš, da je nucalo okopati korenine!

Naj za enkrat zadostuje in tudi povem, da na tako nizkotno izzivanje ne bom več odgovarjal, če pa kdo hoče kako resno pogovorenje sem pa zmiraj na razpolago, pa naj se tiče socializma ali druge stvari. Imam tudi nekaj svojih skusej, ker sem bil že tudi sam član social-demokratske stranke v Donawitz pri Leobnu že pred 17 leti, ko sem bil še nezkušen 16-18 letni mladenič. Takrat sem bil približno tak socialist, kakor si danes ti in več tvojih kolegov. A po raznih izkušnjah med drugimi narodi že v Evropi in potem tu v Ameriki sem izgubil vero v lažisocializem in moram pripomniti, da so mi do tega največ pri pomogli Slovenci samozvani ruderčkarji s svojimi nepoštenimi dejanji, zakar se jim v resnici hvaležen.

Delavske razmere pri nas so zadnje čase malo boljše. Kako dolgo bo tako se ne ve, in je tudi skoro gotovo, da delamo zato, ker so naši bratje v Pennsylvaniji na stavki in mi danes takorekoč lomimo stavko s obratov po organizaciji U. M. W. of America. Prijatelj če si res socializist, tukaj bi ti imeli dosti dela in priložnosti pokazati svoje socialno mišljenje, ne pa zabavljati čez katoličane. Torej na plan pokaži če ti je res kaj pri srcu dobrobit delavstva in verjemi mi, da če boš kaj koristnega napravil, ti bom drugere prepričanja od tebe, gom!

Marko Bluth, zast.

pa sem vseeno pripravljen delati roka v roki kadar se gre v resnici za izboljšanje krivičnega gospodarskega sistema. Seveda postavnim potom, nikakor pa ne potom nasilja ali krvoprelitja.

Miha Artar.

Canonsburgh, Pa.

Velika je naša naselbina, a malo je dopisov od nas v slovenskem časopisju. Zato dovolite mi nekoliko prostora, da sporočim nekoliko novic iz naše naselbine.

10. oktobra smo priredile članice društva Kraljica Majnika šte. 194 KSKJ. veselico. Slabo vreme je vladalo skoro do večera. Padal je sneg in dež. Proti večeru pa se je obrnilo in tako se nabralo lepo število rojakov in rojakinj na naši prireditvi v dvorani dr. sv. Jeromija, šte. 153, KSKJ. Zabavali smo se prav dobro. Hvala vsem možem in ženam, kot tudi fantom in dekletam, ki so se naše zabave udeležili in pomagali. Najbolj moram pa zahvaliti Bože Potočarja, ki je nam pripravil okusne klobase za prigrizek. Hvala tudi dr. sv. Jeromija, ker so nam dali dvorano brezplačno.

Kakor drugod tudi pri nas vrlo dobro napreduje tiskarska obrt. Vsak se pripravi za dolge in mrzle zimske večere, že veste s kom.

Društvo Kraljica Majnika, šte. 194 je še mlado, pa je nas že 23 članic notri, kar je za našo naselbino že precej. Žene in dekleta, ki še niste v našem društvu pristopite k nam, tako se bomo bolj spoznavale eno drugo, pa tudi kar je glavno zavarovane bomo za slučaj bolezni ali kake druge nezgode. Kaj bi samo doma za petjo čepel, v društvu in na sestankih sedaj ko je čas v zimskih dneh. Pozdravljam vse čitatelje in naročnike tega lista, kateremu želim obilo novih naročnikov.

Mary Koklič, predsednica.

Joliet, Ill.

Letos se sliši malo iz Jolieta iz naše slovenske naselbine, pa vseglih ni treba misliti, da vse spi spanje večnega — nikakor ne. Mladina je letos bolj živahna, kakor kako drugo leto prepri. Poroke so vsak teden po ena ali dve. Hiše ali bungalavi rastejo, kakor gobe po spomladnem dežju. In tisti gospa Storklja tudi vedno trka sedaj na te in sedaj na one vrata in svoje odpustke deli na desno in levo. Nekaterim pusti čvrstejšega sinčka, drugim zalo hčerko. Ta se je oglasila dne 9. oktobra pri mladi družini Valentin in Uršuli Ambrose, šte. 1207 Church Street in jim je pustila zdravo hčerko, katere so močno veselili. Krstili so jo za Terezijo Uršula.

Vidite, če bi hotel vse opisati od A. do Z. bi porabil ves prostor v Amer. Slovincu, potem bi ne ostalo drugim nič. Vreme je bilo zadnje dni mrzlo. Letos je začelo zgodaj.

Pozdrav vsem naročnikom Amer. Slovencev po širni Ameriki. Delajte povsod za katoliške liste. Bog vam bo poplašal jaz hvaležen, če prav sem čal stotero za Vaš trud. Z Bogom!

Marko Bluth, zast.

Znamenje časa.

Gospod Miš: Ali več ženica, koliko sta trpela in skromno živela Potrebina, da sta si prirahnila vsoto za svoj lastni dom?

Gospa Miš: Da, toraj sta sedaj kupila hišo?

Gospod Miš: Ne, kupila sta avto.

NAZNAILO IN PRIPOROČILO!

Vsem cenjenim naročnikom, dobrotnikom, kakor tudi vsem drugim rojakom v državi Colorado in Wyoming naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Leo Mladič, ki je pooblaščen pobirati naročnino, za list Amer. Slovenec in Ave Maria, oglase ter vse drugo, kar je v zvezi z gori imenovanimi listoma. — Rojake, zlasti naše naročnike uljudno prosimo, da mu pomagajo in gredo na roko. Gre se za ojačenje katoliškega tiska in vsi ste proseni, da Mr. Mladiču pomagajte zlasti do novih naročnikov. Posebno priporočamo, pomagajte mu pridobivati nove naročnike za list Amerikanski Slovenec, s tem boste pomagali podjetju, da bo lahko izdajalo večji in boljši list.

Uprava Amer. Slovencev.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naročila premoga, katerega pripoljam na dom. Prevažam pohištva ob času selitev in vse kar spada v to stroko. Pokličite me po telefonu!

2018 W. 21st Place
CHICAGO, ILL.
Phone: Rosevelt 3221

Phone: Canal 4340.

VINKO ARBANAS

Edini slovenski cvetličar v Chicagi.
1320 W. 18th Street,
CHICAGO, ILL.

Vence za pogreb, šopke za neveste in vsa v te stroko spadajoča dela izvršujem točno. Po naročilu dostavljam na dom.

Cene zmjerne.
1436 E. 95th St.
CLEVELAND, OHIO.

PREMOG.

Pripeljem na dom premog, drva, led po dnevnih cenah. Razvažam pohištvo ob času selitve.

Pokličite me na telefon: Canal 2686.

Priporočam se rojakom v naklonjenost.

JOE PAPERH

SLOVEČI UMETNIŠKI FOTOGRAFIST

Nemeček
1439 W. 18th St.
IZDELUJE NAJBOLJŠE SLIKE!

SVOJ POKLIC VRŠI ŽE S 36-LETNO IZKUŠNJO!

Kaznovani uboj.

Nemški pisala E. Handel-Mazzeiti.

"Gospa Lenc," je rekel bolnik, "prosim, sedite!"

Odmajala je z glavo.

"Ne? Toda vsaj malo bliže stopite — lepo prosim."

Stopila je naprej, še vedno držeč za roko otroka, ki je z velikimi očmi gledal okoli sebe nenavadno okolico. Stala je tik pred bolnikom, samo njala mizica je bila vmes. Trenutek je Roita zamišljen gledal predse. Mislil je na govor, ki ga je sestavil, besedo za besedo — njegovi bolni možgani ga niso obdržali. Vedel je, da mora priznati vsa svoja slaba dejanja, in končno še umor.

Po mučnem molku, ki je trajal minuto, je končno začel govoriti. Najprej so prihajale besede posamič, brez zveze, nato pa naravnate in bolj tekoče.

"Gospa Lenc, gotovo veste, da sem bil nekajdel zelo čistan človek. . . Potom špekulacije s srečo postane človek čistan. Morala je stranska stvar. — Povsod so me radi videli. Pred kakimi dvajsetimi leti sem dobil tudi odklikovanje za svoje zasluge — in veste-li, kakšne so moje zasluge?"

Zmajala je z glavo. Sprva ga je poslušala z onim neugodjem, ki ga kdo občuti, ko vidi blaznega človeka v govorniškem navdušenju; ko pa je pričel govoriti o odklikovanju, o svojih zaslugah, je vstala v njej jeza.

"Moje zasluge so ogromne!" je pojasnil blaznik. "Prosim — to je ironično! Izven hiše sem bil plemenit človek, doma pa podlež. — Svojo ženo — mater tega mladega človeka — sem zanemarjal, dokler od žalosti ni umrla. Sploh pa — bila je ljubosum-

na. Tudi temu mlademu človeku sem otežkočil življenje, posebno kar se tiče srčnih zadev."

"Oče, ne govorimo o tem," ga je prekinil Moric. Bolelo ga je, da se ponižuje njegov oče pred tujko, ki stoji tu brez sence sočutja.

"Pusti me, Moric, moram govoriti. — Veste, da sem zatiral delavce v svojih tovarnah. Mnogo jih je umrlo — po moji krivdi. Toda vsega tega ni v statistiki. Sedaj pa pride glavna stvar! Pred šestimi leti —"

Vdova Lenc se je zganila, najprej je obledela, potem pa je postala temnordeča in je stiskala roke na svoje srce. Sedaj bo prišlo!

"— sem zidarja Lenca — da, Jožefa Lenca — mislim, da je bil zelo mlad človek — prikupljiv, plavalas — ne?"

"Oh!" je zastokala žena. "Moj Jože!" — "prisilil sem ga," je nadaljeval bolnik, "da je šel na balkon. — Smrtno se je po-

nesrečil — po moji krivdi."

"Da!" je zakričala žena, pokazala z roko nanj in njene oči so žarele. — "Res je to si storil — ti, morilec!"

Sklonjen vsled teže svojega zločina se je naslonil s komolci na mizo in položil glavo na roke. Moric ga je ljubkoval.

"Sodišče me je takrat oprostilo," je začel čez nekaj časa zopet govoriti. "Moj odvjetnik me je dobro izrezal. Toda Boga ne moremo varati. Bog me je kaznoval — kakor vidite —." Zadnje besede je izpregovoril z zamolklim glasom.

"Vidim," je mrzlo odgovorila vdova.

"Žena me je zapustila," je rekel. "In vsi so me zapustili razen mojega sina. Dali so me v porišnico. In tu v glavi — tu imam uro — ta mi tisočkrat na dan pove: Lotar, morilec, Lotar, morilec!"

Žena ni izpregovorila besedice. Mrz je tresel vsled njegovega govora, tako brezizraznega, ki pa je kazal nepopisno, neizmerno bol — kazen pravičnega Boga.

Če bi ji ne umoril moža — bi si ji zasmilil. Njegov sin se ji je smilil. Revež je stal, obrnjen v stran in si je z roko brisal solze z obličja.

Žena je zasopla. Morala je nekaj izpregovoriti. Oba sta čakala na to, grešnik in njegov sin.

"Če vam Bog odpusti," je začela z ubitim glasom, "naj vam odpusti. Toda —"

Zopet jo je prevzelo. Slišala je zadnji vzdih svojega Jožefa in gledala njegovo gorko, čisto, rdečo kri —

"— toda — jaz ne."

"Ne!" je rekel blaznik trudno. "Vedel sem. — Sedaj pa h glavni stvari! Moric, vzemi papir in pero. Moj sin Moric" — naredil je važno kretnjo proti vdovi — "je jurist. Tako dobro. Moric, zgoraj napiši latinsko: Izjava o umoru, ki ga je izvršil Lotar pl. Roita v juliju 1894 v Rotbrunu. — Ali ne boš pisal?"

Tvoj nedeljski tovariš.

Rev. J. C. Smoley.

TEDENSKI KOLEDAR.

- 23. po bink. — Jezus obudi Jarovo hčer. M. 9.
- 8 Nedelja — Bogomir, škof.
- 9 Ponedeljek — Teodor, muč.
- 10 Torek — Andrej Avelin, spoz.
- 11 Sreda — Martin, škof.
- 12 Četrtek — Martin I. pap. in muč.
- 13 Petek — Stanislav, Didak, spoz.
- 14 Sobota — Jozafat, škof in muč.

TRIINDVAJSETA NEDELJA PO BINKOŠTII.

Deklica ni umrla, ampak spi.

Mat. 9, 24.

"Deklica ni umrla, ampak spi," je rekel Gospod k ljudem, ki so se zbrali na Jarovem domu.

Ali se vam, prijatelji, ne zdi te besede nekako čudne? Ali božji Učenik ni vedel, da je deklica, ki je ležala tu na odru, mrtva, da so se ljudje pripravljali že za pogreb?

Gotovo je to vedel; vsaj je bil Sin božji in je vedel vse! Vsaj mu je oče umrle deklice, ko je prišel k Kristusu, rekel: "Gospod, moja hči je ravnokar umrla!"

In vendar je Gospod rekel: "Deklica ni umrla, ampak spi." Vidite, Gospod naziva smrt spanje!

In tega ni storil danes prvič. Ko je umrl Lazar, rekel je ravnokar k svojim učencem: "Naš prijatelj Lazar spi."

Spanje imenuje torej Gospod smrt. In je res tako? Smrt je samo spanje. Pri spanju telo počiva, duša pa bdi — pri smrti telo tudi počiva, duša pa živi; iz spanja se prebudimo k novemu življenju — pa tudi iz smrtnega spanja se bomo prebudili k novemu, večnemu življenju.

Smrt — spanje. Ta nauk nas tolaži, pa tudi straši.

Smrt — spanje. Ta nauk nas tolaži.

Kako mnogokrat smo že stali ob rakvi naših dragih, stali ob rakvi našega očeta ali matere, stali so stariši ob rakvi svojih otrok, mož ob rakvi žene. So to britki trenutki! Da bi se utolažili, zdihujemo in jokamo. Toda, prijatelji, ni nam treba preveč jokati, preveč se žalostiti. Ta, ki leži v rakvi, ni na veke za nas izgubljen, on samo spi; to se pravi: duša njegova živi, dasi truplo mirno počiva; ta naš dragi bo zopet vstal k novemu življenju, zopet se bomo videli, z veseljem bo objel zopet otrok svojega očeta in mater, stariši svoje ljube otroke. Zato piše sv. Pavel v listu k Tesaloničanom: "Nočemo, bratje, da ne bi vedeli o teh, ki so v Gospodu zaspali, da se ne bote radi njih žalostili, kakor se drugi, ki nimajo upanja. Kajti če verujemo, da je Jezus umrl in od mrtvih vstal: tako bo Bog tudi te, ki so v Jezusu zaspali, pripeljal z njim."

Nauk pa, da je smrt samo spanje, nas ne tolaži samo ob smrti naših milih, tolaži nas bo tudi ob naši lastni smrti.

Smrt ni tako grozna, kakor se nam zdi. Kdor misli, da je smrt samo spanje, se smrti ne bo preveč bal. Vlečemo se k spanju, da bi se po trudapolnem dnevnem delu odpočili; bogaboječ kristjan se vleče k smrti, da bi si odpočil po tem zemskem boju. Vsaj je svet poln bojev, poln trpljenja — je solzna dolina. Smrt je le spanje, ki nas bo pripeljalo k lepšemu življenju.

Zato je sv. Hieronim, ko je težko obolev in so prišli prijatelji k njemu, da bi se od nje-

ga poslovili, radostno rekel: "Prijatelji moji, ali mi prinašate vest, da kmalu odidem? Bog naj vam plača to veselo novico. Veselite se zmenoj, bodite priče moje sreče! Blizu se je trenutek, ki me bo osvobodil na veke! O srečna ura smrti! O smrt, kako si krasna in ljubezniva! Kako nespametno ravnajo ljudje, ki si smrt predstavljajo kot velik, grozen strah! Le brezbožnejšem je smrt grozna. . . Ljubite Jezusa, prijatelji, čujte in molite, pa bote videli, kako sladko se umira!" Kako krasne so te besede sv. Hieronima.

Zato, prijatelji, se ne ustrašite angela smrti, ko bo prišel k vam; prišel bo, da pelje vaše telo k počitku, dušo pa oddal Bogu. Ne žalujte preveč, ko bote stali ob grobu svojih dragih; ta, ki počiva v grobu, mirno spi; nima nikakih boli, nikakega trpljenja — vsaj pravimo, da po smrti nikogar več glava ne boli —, ta ki tu počiva, nima nikakih skrbi, ne ve ničesar več o zemskih bojih; spi tiho, mirno, spi sladko, dokler ne bo vstal k novemu življenju.

Pripomniti pa moram eno stvar. Vsako spanje ni mirno in tiho. Že pregovor pravi: Kakor si kdo postelje, tako leži. Ta nauk, da je smrt spanje, nas opominja in svari, da bi si dobro postlali, to je, da bi se hudega varovali in delali dobro.

Čista vest in dobra dela bodo najboljše blazine za smrtno spanje.

V Parizu je nedavno umrl nek odvetnik. Bil je jako pobožen. Posebno rad je pri tožbah zastopal reveže, katerim se je godila kaka krivica. Zastopal jih je zastonj, kot edino plačilo si je konec tožbe in obravnave izgovoril venček cvetlic, katere si je vedno shranil. Imel je že precej suhih cvetlic v zaboju nabranih in spravljenih. Ko je smrtno obolev in čutil, da se nru bliža zadnja ura, je prosil, da bi mu vse te suhe cvetlice položili v rakev, da bi njegovo truplo na teh cvetlicah počiva-

lo do sodnjega dne. To željo so mu tudi spolnili. Umrli je, spravljen z Bogom, truplo je počivalo na cvetlicah. Prijatelji, vprašam vas, ni li ta odvetnik dobro, mirno spal na teh cvetlicah, na delih krščanskega usmiljenja?

Kako težko bo pa spal ta, ki v življenju ni storil ničesar dobrega? Počivalo bo njegovo truplo v grobu, pa spanje bo težko; duša bo na večnosti že obsojena, in grozno bo njegovo vstajenje.

V ponedeljek, prijatelji, smo obhajali spomin Vernih, duš. Obiskali smo grobe naših ranjkih, molili za njihove duše. Ko bi naši ranjki mogli iz groba vstati in nam povedati, kako tam počivajo, in kaj moramo mi storiti, če hočemo mirno spat, ko bomo umrli, kaj bi pač rekli? Klicali bi nam: Srečni smo, ker smo si dobro postlali! Svetovali bi nam: Oče, mati, sin, hči, spominjaj se smrti, spominjaj se na svoj grob, da si boš dobro postlal! Kakor si bomo postlali, tako bomo ležali! Skrbimo za čist vest, skrbimo za dobra dela, pa bomo mirno počivali in enkrat vstali k radostnemu življenju v večnosti. Amen.

POTREBUJEMO 50 MOŽ.

Ki bi imeli veselje učiti se zidarske obrti. Lahko zaslužite od \$12.00 do \$16.00 na dan. Učimo zvečer in po dnevi. — Cene zmernne. Mi vam pomagamo preskrbeti delo.

1322 Clybourn Avenue. Chicago, Ill.

"Nevem kaj bi kupil moji za ročenki za god. Gospica, kaj bi vi hotela če bi bil jaz vaš fant?"

"Druzega fanta."

Jimmy, star 4. leta, sosedovi petletni Heleni: "Pridi k nam, igrali se bomo vlak in ti boš naša piščalka."

Gospodinjje zaslužijo denar in si prihranijo denar, ako pletejo doma.

Da zadosti vsem potrebam gospodinja oziroma mati, mora gledati nato, da zasluži kaj postrani in sicer doma, ker ne more od doma radi otrok. The Auto Knitter Hosiery Co., Inc., vam ponuja tako priliko, da lahko precej zaslužite o prostem času na stroj "Auto Knitter," na katerega vsakdo lahko napravi nogovice in druge enake stvari.

Ze od nekdanj je bilo pletenje delo katerega se je vsaka gospodinja ali sploh ženska rada lotila o prostem času — z iglami, kar je šlo zelo po časi a sedaj smo v času ko je za vsako delo skoro stroj, tako tudi za pletenje. Stroj za pletenje, katerega vam tukaj ponuja ta trdka je tako popoln, da na njem lahko vse napravite kar koli hočete, bodisi nogovice, sweaterje in drugo. Celo v stari domovini je že pletilni stroj udomečen, skoro tako kakor šivalni stroj.

Na temu stroju se lahko napravi delo, ki bi drugače vzelo eden do dva dni — le eno uro.

Nogovice lahko prodaste svojim prijateljem, tako vse drugo kar koli naredite na ta stroj.

Kompanija je sprejela in plačala že dva in pol milijona parov nogavic, ki so bile narejene na Auto Knitterju.

To podjetje je bilo ustanovljeno leta 1915. Kdor hoče o temu kakšna pojasnila, naj piše na Auto Knitter Hosiery Company, Inc., Buffalo, N. Y.

Med nedeljskimi lovci.

Prvi lovec: Ti, se tebi ne zdi lov nekaj krvoločnega?

Drugi lovec: Ne vem zakaj, jaz vedno zatisnem oči kadar sprožim.

STANOVANJE SE ODDA

s 4. lepimi sobami — električno in vse vdobnosti. Izve se pri lastniku John Melnik-u, 1821 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Zakaj trpite na revmatizmu

Lahko se ga iznebite.

MI VAM POVRNEMO DENAR AKO NE BO POMAGALO.

Bodite zopet zdravi.

V SI ki trpijo na revmatizmu, naj poskusijo naš LIQUOR ANTI-RHEUMATIC, katero je iznašel dr. Thomas. Vas ne bo ničesar stalo, ako ne bo pomagalo. Na tisoče trpečih je že zadobilo zdravje skozi ta zdravilo. Vi tudi se lahko veselite zdravja. To ni navadno zdravilo, temveč posebno imenitna iznajdba dr. Thomasa. Za vse, ki trpe na revmatizmu, To zdravilo je za Revmatizem, Artritisem, Sciatica, Lumbago, Neuritis, kostni revmatizem, bolečine v hrbtu. Ena steklenica dr. Thomasa Liqueur Anti-Rheumatic, zadostuje za ozdravljenje. Z vsako steklenico pošljemo tudi garancijo za gotovo ozdravljenje ali pa povrnemo denar.

Tukaj je Vaša zadnja prilika, da postanete zopet zdravi. Ni revmatizma, ki je prestar, da bi se ne dal ozdravit s tem zdravilom. Naročite takoj steklenico Liqueur Anti Rheumatic, rabite zdravilo dva tedna, ako ne bo pomagalo, Vam vrnemo denar. Liqueur Anti-Rheumatic dr. Thomas, je kombinacija dobro znane proti revmatične sestave in ne vsebuje škodljivih zmesi, je prosto narkotičnega praška, tako da ga lahko rabi najbolj delikatna oseba. Je jako prijetno za uživati in pozdravi še več drugih bolezni.

Poskusite takoj — prosti hoste revmatizma za vedno. Ena steklenica stane \$4.00. Pošljite denar po Postal Money Order ali pa v gotovini v registriranemu pisnu. Ne raskirate popolnoma ničesar, kajti štiti Vas pisana garancija, katere se nahaja pri vsaki steklenici. Pišite takoj na:

CHICAGO MEDICAL LABORATORY
1723 N. Kedzie Ave. Dep. 205 Chicago, Ill.

Kako si lahko zaslužim denar doma In na ta način pomagam svojemu možu, kateri ima malo plačo.

Vsaka žena ali samovzdržavajoča deklica potrebuje kaj denarja posebej. Večina jih je, ki ga napravijo same — Kar na domu — Kako se Auto pletenje izplačuje na tri načine.

Napisala MARY WHITEMAN.

"M OJA draga, ti bi jo morala danes videti v cerkvi. Bila je strašno slabo napravljena. Srnnota! Marija se je jako lepo oblačila, dokler se ni poročila s tem bančnim uradnikom. Jaz mislim, da bo on —"

"Pst! Ona je tudi v tej kari, lahko naju sliši."

Kara je bila polna, nista me preje opazili, a jaz sem vse dobro slišala — moja lica so zarudela od sramote. In res je bilo, slabo sem bila napravljena — prav sta govorili. Nič ni tako neprijetnega za žensko, kakor star klobuk in ponošena obleka na nedeljo, lepega spomladanskega dne.

Stopila sem iz kare na bližnem vogalu in sem šla peš par blokov do doma — in moj mož. Časa grenkosti se je polila, potrebovala sem par minut, da sem ustavila solze, katere so začeli teči po mojem pekočem licu.

Nisem hotela, da bi se moj mož še bolj vžalostil radi najinega slabega finančnega stanja. Moj mož je eden od oitih z "belim ovratnikom," cigar plača ni zadostovala za vse hišne potrebe. Jaz sem bila pred poroko privatna tajnica in sem zaslužila za sebe kar sem potrebovala za udobno življenje, a sedaj je cena vsaki stvari višja; parkrat sem že omenila možu, da bi si zopet preskrbel kakšno delo, a mi je vedno odbrnil.

A grenka izkušnja tega nedeljskega jutra mi je bila preveč. Sklenila sem domov grede, da ne gleda kaj reče moj mož, jaz si bodem poiskala delo za kakšen postranski zaslužek, da bi si bom lahko kupila pošteno obleko.

Ko sem prišla domu sem se delala kakor bi se ne bilo ničesar pripetilo, moj mož je sedel udobno, kadil smodko in prebral nedeljske časopise. Njegov pogled me je nekako razdražil, posebno še ko je rekel, da "nikoli še nisem videl dekleta tako lepo in šik napravljene kakor letošnje leto."

To mi je pa bilo odveč, iztrgam mu list in zavpijem: "Ako ti tako dopadejo take obleke, kaj pa tudi svoji ženi take ne kupiš?"

Nato sem stekla v mojo sobo, kos časopisa še držec v roki, vrgla sem se hitro na posteljo in zaklenila vrata. Moj mož je trkal na vrata, a jaz ga nisem pustila notri.

Ko se nekoliko zjočem sem začela listati po časopisu, ki sem ga vzela možu. Kar na enkrat se vsedem na posteljo in strmim. — Neka ženska je gledala na mene iz lista, držec v roki bančni ček, na vrhu je pa bilo napisano: "Kako sem jaz prišla do denarja — na domu — Auto Knitter plača na tri načine."

Vsako besedo tega oglasa sem kar požirala. Ko sem končala, sem sprevidela, da sem našla kar sem iskala. Sklenila sem takoj pisati po podrobnosti, a tajno, da je bi zato vedel mož. Kmalu na to sem se pobotala s svojim možem, napravila kosilo in sva lepo skupaj preživela lep popoldan. Se tisti večer sem poslala kupon na The Auto Knitter Hosiery Company.

"Pomagalo je v trdih dneh ker sem prosti čas porabila v prostranski zaslužek."

Well, nato sem še kar nadaljevala s pletenjem nogavic, a ni sem jih več veliko poslala kompaniji, kajti ko sem moji prijateljci Graciji razodela to skrivnost in ji pokazala nogavice, je takoj vzkliknila:

"Jaz pa vem kje bi jih lahko prodala, takoj tukaj v mestu, nikomur ni treba vedeti kdo jih je napravil." Fino je bilo, prodala sem jih in vedno so prišla nova naročila, tako sem spoznala, da na ta način lahko napravim več denarja, kakor pa če bi jih poslala kompaniji po standart ceni.

Tako nekoga dne, ko je bilo treba iti na sprehod, sem se predstavila svojemu možu v lepi novi obleki, po modi kakršno sem videla v razložbi trgovine Park & Taylor, in v malem licnem sweaterju, katerega sem si napravila sama s pomočjo Auto Knitterja.

On odpre usta in začuden gleda v mene, ne da bi mogel spregovoriti besedico. Čez nekaj časa pa vzklikne: "Marija — od kod imaš vse to?"

"Sama sem si prislužila," sem mu odgovorila, še ne sigurno, kako bo on to novico sprejel. "In sweater, od kje je?" vpraša on, a jaz sem vedla, da on ve, da tak sweater stane veliko denarja. "Well sweater, jaz sem ga sama napravila." "Ali Marija, jaz niti vedel nisem, da znaš ti tako pletati." Na roke ne bi mogla ljubiti moj mož, mu odgovorim, "ali napravila sem na drugi način. Da nisi ti zato vedel, je vzrok, ker sem skrivala pred teboj."

On je mislil, da sem jaz te stvari ukradla — nato ga posadim na stol in je moral poslušati mojo povest.

"Poraj vidis dragi," tako sem mu rekla, "ali ne misliš, da je od nas povsem smešno pričakovati, da bi ti za vse potrebe zaslužili dovolj denarja — ravno sedaj? s časoma bodeš že — ali dokler je vse tako drago in tvoja plača ne zadostuje, ni li to lepo, da jaz na ta način zaslužim nekoliko postrani za obleko in za druge malenkosti in potrebe, za katere bi drugače ne zmogli?"

Nato sem se podala na posledni napad na stare ideje mojega moža, "da žena ne sme delati."

"Ti veš tako dobro kakor vem jaz," sem mu rekla, "da ljudje srednjega razreda so oni, ki se morajo najbolj boriti v boju za življenje. Vsakdo to ve. Poglej na toliko poročenih žena, ki so vzele vsakovrstne službe, da so mogle pomagati svojim možem. Nikdo jih zato ne podcenjuje. Ali ni moj načrt, da naredim nekoliko denarja v prostem času na domu, ne da bi pri tem zanemarjala hišna dela, boljše, nego da bi denar jemala na upanje?"

To je pomagalo, moj mož je dejal: "Well, ti si bila protivna Marija, a vidim da si imela prav. Poglejva sedaj kako to delaš."

Nato jaz izvečem lahki portabilni Auto Knitter iz skrinje in ga pokažem možu. Ker sem že imela dosti izkušnje, sem takoj vprico svojega moža napravila eno nogavico in sicer tako hitro, da je bil moj mož ves presenečen.

"In ti si rekla, da bo kompanija kupila od tebe nogavice?" on vpraša.

"Da" mu odgovorim, "oni vzamejo vse kar lahko naredim, a najbolje je še to, da jaz lahko kar na domu prodam in ni treba tja pošiljati, poleg tega pa še lahko za dom vse naredim."

Moj mož je bil v resnici presenečen in ko je uvidel, kako dobičkonosno je to delo, je dejal, da nima nič proti temu, ako s tem delom nadaljujem — bil je še ponosen na mojo podjetnost in kupičijsko zmoglost.

Tako sem kar naprej delala, napravila sem nogavice za sebe, moža in otroka poleg tega še več drugih koristnih reči.

Rezultat je bil, da sem imela vse kar sem hotela, kar preje nisem mogla imeti. Ko je zopet prišla spomlad sem imela veliko naročilo za športne nogavice, tako, da mi je prav malo ostalo, kar bi mogla poslati kompaniji, od koder sem pa vedno dobivala koristna navodila.

Sedaj imam vse kar potrebujem, tako tudi otrok in moj mož, ne da bi se dotaknila denarja od zaslužka mojega moža.

Kadar koli zaslišim kakšno žensko, ki se pritožuje radi visokih cen življenjskih potrebščin in obleke, vedno pripravim Auto Knitter, kateremu sem imam jaz za zahvaliti za vse kar imam lepega.

Ne glede kje kdo živi, vsaki se lahko poslužiti lepe prilike, takoj naj pošlje ta kupon na The Auto Knitter kompanijo, od koder mu bodo poslali vsa pojasnila, brez vsake obveznosti.

Napišite ime in naslov na kupon ter pošljite na — The Auto Knitter Hosiery Company, Inc., Dept. 50310 — 630 Genessee St., Buffalo, N. Y.

THE AUTO KNITTER HOISERY CO., Inc.

Dept. 50310, 630 Genessee St., Buffalo, N. Y.

Send me full particulars about Making Money and Saving Money at Home with the Auto Knitter, telling how Auto Knitting Pays Three Ways. I enclose 2 cents postage to cover cost of mailing, etc. It is understood that this does not obligate me in any way.

Name .....

Street and Number .....

Postoffice .....

State .....

TRGOVCI — OBRTNIKI

Božič je tukaj!

Ali veste, da tudi naši rojaki potrošijo na tisoče, to je skupno vsako leto za božične praznike? Kakor vsak drug narod, tako tudi mi Slovenci kupujemo razne božične darove, za svoje domače, prijatelje in znance. — Ali ni res? — Seveda je!

KDO pa spravi dobiček, ki ga dajo naši rojaki pri takih kupcijah trgovcem? — Ga dobite Vi slovenski trgovci in obrtniki? Ako ga ne — zakaj ga ne? — Poročite, ha, naši ljudje gredo rajši h judom in drugim, domačih trgovcev ne podpirajo. Ako veste to, potem morate vedeti tudi zakaj gredo drugam?!

TOREJ zakaj gredo h tujcem?! — Zato ker tujec kriči, oglašja v časopisju, pojasnjuje potom oglasov kupcem, kaj ima itd. Vidite, zato vlečejo ljudi v svoje trgovine. Slovenski trgovci in obrtniki pa smo navadno tiho, pa je tudi tiho v naših trgovinah. Vidite vzrok. Le pazite pa boste videli, da je res.

LIST AMERIKANSKI SLOVENEK najdete danes že v vsaki slovenski hiši po vseh slovenskih naselbinah. Ta list prinaša slovenskim družinam, svetovne novice, vesti iz naših naselbin itd. In kako lahko bi ta list princel tudi našim slovenskim družinam vesti, namreč kaj prodajajo naši slovenski trgovci in obrtniki v naših naselbinah. Povejte v Amerikanskem Slovenecu sedaj pred božičnim praznikom, kake stvari pri Vas lahko kupijo, za isto ceno kot drugje pri tujcu. In videli boste, da bodo naši ljudje prišli k Vam in pustili svoj denar pri domačih trgovcih mesto pri tujcih.

AMERIKANSKI SLOVENEK je za letošnjo božično sezono poskrbel posebne kliseje — "cuts," ki so jako privlačni in oglašil. Primerno besedilo sestavimo na željo mi, to je za one, ki sami ne pošljejo besedila. Potrebno je le, da nam sporočite, kako blago boste prodajali, kaj je Vaša obrt in če hočete zraven navesti cene, ali brez njih. Kliseje imamo primerne za vse vrste trgovce in obrtnike.

SLOVENSKE trgovci in obrtniki napravite lahko veliki promet v vaših trgovinah in podjetjih s pomočjo Amerikanskega Slovenca božični sezoni za primerno malo ceno, ki jo računamo za oglašje. Pišite za pojasnila in omenite, kaj bi radi oglašali na:

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West 22nd St.

Chicago, Ill.

GLADIATORJI

Zgodovinski roman iz leta 70. po Kristusu. —
Angleški pisatelj G. J. Whyte Melville. Prevedel Paulus.

Tit bi bil tudi kmalu opazil to predrzno kršitev bojne discipline. Pa marsikateri pogumni mečeborec je šepetal svojemu tovarišu, da bi se lahko neopaženo pomešala med toliko število gladiatorjev in se brez skrbi udeležila vsakega napada. — Pa to je bil končno le šepet in gladiatorji so predobro poznali svojega poveljnika, pa da bi se bili vmešavali v zadeve, ki jih je hotel obdržati tajne.

Toda vse to življenje, tako zelo nastprotujoče ženski navadi in ženskemu čustvovanju, je kmalu izgubilo svoj čar za visokorodno Rimljanke in ko se je obleganje vleklo in vleklo dan za dnem v nepregledno brezkončnost, ji je pretežko postajalo breme, ki si ga je prostovoljno naložila na svoja pponosa pleča.

Sovražila je blesteče se vrste šatorov, sovražila plameniče palestinsko nebo, lesket orožja, topot nog, glas trobent, večno in vedno enako zameno straž, vse enolično in dolgočasno življenje bojnega tabora ji je bilo skrajno zoprno. Sovražila je vroči, zadušljivi šator in nizki prostor v njem. — predvsem pa se je naučila dnevno huje sovražiti moža, ki je z njim delila ozki šator in neugodnosti vojaškega življenja.

Molče mu je podala čašo z vinom, molče je stala pred njim v svoji hladni, prezirajoči lepoti, z nobeno besedo, z nobeno kretnjo ni pokazala zanimanja zanj, — tisoč in tisoč milj daleč proč so potovale njene misli, zdelo se je, da se sploh ne zaveda njegove navzočnosti.

Spomnil se je, da je bilo nekdanje čisto drugače. Spomnil se je, tistikrat, ko jo je prvič spoznal, — takrat je smehljaj zadovoljstva zakrožil krog njenih ust, žarek veselja iz njenih oči ga je pozdravil. Morebiti samo na njena brezbriznost, njena prezirljivost.

Užaljen je bil in njegov divji, neugnani značaj je zahteval maščevanja.

Izpil je čašo in jo je vrgel po tleh z jeznim zamahom.

Zlata posoda je strkljala pod platno šatorovo. Valerija se ni genila, da bi jo porabala.

Divje jo je pogledoval in njene oči so se srečale z njegovimi v tistem prezirnem pogledu, ki se ga je skoraj bal. V duši ga je zabelo pri teh hladnih očeh. Trd je bil, pokvarjen, do grla pogreznjen v grehe in krvoločnost, pa v njegovem srcu je še bil rahel, občutljiv prostorček, ki ga je ranila, kadar je hotela. — Ljubil bi jo bil, če bi mu bila dovolila.

"Dolgočasni me to vedno obleganje!" je rekel in se zleknil po divanu s ponarejeno malomarnostjo. "Dolgočasni me tole vsakodnevno pehanje in garanje, ta brezkončna posvetovanja, tole žgoče solnce, najbolj pa zadušljivi zrak, ki v njem človek komaj diše. — Da bi nikdar ne bil videl tega nesrečnega šatora in vsega, kar je v njem —!"

"Ne more te bolj dolgočastiti ko mene!" mu je odgovorila z istim zaničljivim, hladnim glasom, ki ga je vsikdar razdražil do blaznosti.

"Zakaj pa si šla z menoj?" jo je zavrnil in se bridko nasmehal. "Nihče si ni želel tako nežne, občutljive dame v šatoru robatega vojščaka — in prav gotovo te nihče ni prosil, da deliš z njim svojo usodo!"

Hlastnila je po sapi, kakor bi jo bilo zbadlo v živo, pa hipoma se je popravila ter hladno in zaničljivo odgovorila:

"Jako ljubeznive in prijazne besede, vsekakor! Prav take, kakršne bi človek pričakoval od — gladiatorja!"

"Pa so bili časi, ko ti je naša 'družina' prav dobro ugajala!" je jezno vzkliknil. Spomini na minule dni pa so mu pomirili in ublažili srce in prijazneje je nadaljeval:

"Valerija, zakaj se hočeš pripraviti? Tistikrat ni bilo tako, ko sem vlačil meče in ročke v tvoj portik in nisem štedil truda, da bi napravil najboljšega borca iz tebe, ki si bila najlepši borec v Rimu. Tistikrat so bili lepi dnevi tam v Rimu, in še danes in še tukaj bi lahko bili, če bi ti imela le za zrno zdrave pameti v glavi! — Ali ne uvidiš, da boš podlegla če se spoprimeva? Na koga se moreš nasloniti, če ne edino na mene?"

Tega bi ne bil smel povedati Hipija! — Pametni razlogi so za užaljeno žensko to, kar rdeč robec za purana — in izmed vseh dejstev v njenem sedanjem življenju je Valerija ena stvar najbolj ujezila in zbadla, ta, da bi naj bila odvisna od gladiatorja.

Njene hladne oči so zaplemenele. Pa ni mu dala videti, da jo je spravil v jezo, premagala se je, čeravno ji je hotelo srce počiti v besni jezi.

"Hvala ti, da me na to opozoriš!" mu je dejala z bridkim naglasom. "Nič posebnega ni, če potomka Mucija Scevole slučajno pozabi na svojo dolžnost do Hipije, upokojenega mečeborca. Kak patricij bi morda povedal stvar uljudnejše, v lepi obliki, toda jaz nimam pravice, da bi očitala borbenemu učitelju njegov plebejski rod in njegovo plebejsko vzgojo."

"Pri Herkulu, — to je pa že preveč!" je vzkliknil in planil po koncu. "Kaj —, ti mi boš očitala moj plebejski rod? Ti se boš norčevala iz mene, da nimam nežnega obnašanja in belih rok in vljudnih besed? Ti, — gizdava gospa, slavna lepota, ki so jo občudovali vsi moški, ki so se v njenem portiku gnetli pozlačeni vozovi, se krog njene nosilnice prerivali vsi mogoči kodrolasi, mlečozobni, s škrlatom odeli mladeniči Rima —, ki pa si še v kljub temu izbirala svoje ljubimce v amfiteatru, in med vsemi, kar jih je imela na izbiro, ni mogla najti nobenega drugega, ki bi je bil po godu, ko od borbe zdelanega starega Hipija, najrobatejšega, najsirovejšega, — pa v kljub temu najmočnejšega med vsemi —!"

Vihar se je nabiral, pa še ga je skušala obvladati. Izkušeni mornar bi bil opazil in kratkem, naglem sopenju, na prebledelih licih in razširjenih nosnicah, da je skrajni čas, povežati jadra in pohiteti v varno pristanišče —.

S. P. D. Sv. Mohorja

USTANOVLJENA V CHICAGO, ILL., 31. DEC. 1921.
Sedež Chicago, Illinois.

Predsednik, Louis Železnikar, 1849 W. 22nd St.
Podpredsednik, Andrew Glavach, 1844 W. 22nd Pl.
Tajnik, Anton Stonich, 1834 West 22nd Place.
Zapisnikar, Joseph Kobal, 1901 W. 22 St.
Blagajnik, Frank Bunich, 1902 W. 22nd St.
Društveni zdravnik, Dr. J. E. Ursich, 1901 West 22nd St.
Duhovni vodja, Rev. P. Kazimir Zakrajšek, O. F. M.

NADZORNI ODBOR:
John Densha, John Starc in Mary Sluga.

POROTNI ODBOR:
John Terselich, Louis Duller in John Kosmach st.
Organizator, Frank Kobal.

URADNO GLASILO: "AMER. SLOV. — EDINOST"
Družba zbiruje vsako prvo sredo ob 8. uri zvečer v cerkveni dvorani sv. Stefana na 22nd Place in Lincoln ulici.

Družba sprejema v svojo sredo moške in ženske od 12. do 55. leta starosti. Pristop v družbo je samo en dolar. Družba plačuje \$7.00 na teden bolniške podpore, za kar se plačuje po 50c. na mesec mesečnice. To je izvanredna ugodnost za vsakega Slovence v Chicago. Rojaki pristopajte v to domačo družbo!
Za vsa pojasnila glede družbe in njenega poslovanja se obrnite na družabnega tajnika ali pa predsednika.

NAZNANILO!

Chicago, Ill. (jako visoko bolniško podporo za borih 50c na mesec. Ako zbolite, dobite za vsak dan boleznini \$1.00 podpore ali \$7.00 na teden. Ob slučaju smrti dobe dediči za pogrebne stroške toliko dolarjev, kolikor je udov istočasno pri družbi. Družba je na jako dobrih finančnih nogah in zanesljiva v vseh ozirih. Zato na delo člani(ce) in pridobite vsaj vsak(a) enega novega člana za našo družbo!

Tem potom se uljudno naznanja vsemu članstvu Družbe Sv. Mohorja, da se vrši prihodnjo sredo dne 4. novembra zvečer, točno ob pol 8. uri, redna mesečna seja naše družbe. Ker imamo na dnevnem redu več jako važnih stvari, je prošev vsak član(ica), da se te seje prav gotovo udeleži.

Obenem apeliram na vse članstvo, da bi se malo bolj zanimalo za pridobivanje novih članov(ice) v našo družbo Sv. Mohorja.

Rojaki, naša družba plačuje

Z bratskim pozdravom!
Anton Stonich, tajnik.

BRUŠLIN tinktura zoper sive lase, od katere postanejo lasje popolnoma naradni. Dalje imam najbolj uspešna zdravila, kot za rane, opekline, bule, turve, kraste, grube, lisaje, solnčate pike in prahute na glavi, za revmatizem ali tranje, kurje oči, bradavice, potne noge itd. Kateri bi rabil moja zdravila brez vsehpa mi povrnem denar. Pišite takoj po cenik, ga pošljem zastonj.

IAKOB WAHČIČ.
1436 E. 95th St. Cleveland, Ohio

DRUŽINSKO PRATIKO ZA LETO 1926

samo poslali vsem našim lokalnim zastopnikom po naselbinah. Kdor izmed rojakov jo želi, naj se zgleda pri naših lokalnih zastopnikih in jo bo dobil. Ponovno povdarjamo, da letošnja Družinska Pratika je lepša kot kdaj prej. Dobili smo jo le omejeno število, zato opozarjamo vse, ki jo žele, da se takoj požurijo in jo dobe.

Uprava Amer. Slovencev.

DOMAČA TRGOVINA ZA DOMAČE POTREBŠČINE

DOMOLJUBNO

ravna, kdor podpira trgovine v domači sosesčini. — Ako podpirate trgovce v domači sosesčini, podpirate one, ki pomagajo dvigati vašo sosesčino bodisi v veljavi posestev in drugače.

ZA DOBRO POHIŠTVO

se obrnite vedno na najzanesljivejšo trgovino pohištva v domači sosesčini. Pri podpisani trgovini lahko kupite vaše pohištvo in druge raznoterosti, ki jih rabite za vaš dom najceneje za gotovi denar ali pa na jako lahka mesečna odplačila. — V naši trgovini dobite vse, kar rabite za vaš dom. — Pridite in pričajte se.

J. L. Telser

Furniture & Housefurnishings, Fonografe in Radio
2107-11 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Phones: Canal 6138
Roosevelt 2107 Ustanovljeno 1912

JOSEPH CIESLAK

1815 W. 22nd ST. CHICAGO, ILL.

na debelo in na drobno, potrebščine za vodovode — zaloga barve — železnina in hišne potrebščine. Tu di vedno v zalogi steklo, olje in varneži

PISANO POLJE

J. M. Trunk.

"Stebri današnje družbe pokajo," pravi, morda v drugih državah, v Rusiji so se že polomili. Ni še vse zanimivo, a baje bo, zopet čakanje.

Socialpatriotje skušajo ohraniti sedanji krasni red. Naj se o tem z iskrarjem sami dogovorijo.

"Evini kostumi" so škandal po naši krščanski morali, naj jih uprizarja, kdor hoče. Pa kako, da se iskraj s svojo materialistično moralo na enkrat postavlja na stališče naše morale? Naj ostane dosleden, in naj pove, kako jih obsoja iz zvanjih" voditeljev in predrzestališča svoje morale. Daleč v stran pa je zadel, ko pravi, da po naši morali človek lahko dela, kar se mu poljubi in gre potem k spovedi. Naj poizkusi s tako spovedjo brez volje za poboljšanje in dobil bo "ta suho." Ni vse O. K., kar si kdo o spovedi domneva.

Srčne bridkosti. Kaj vse more razjedati srca gotovih gosposdičev. Kar ne morejo se potolažiti, da se je nekaj slovenskih romarjev predrznilo iti v Kim. Nešteto je bilo copat v naprednem grmovju. Pa to ni še vse. Firma "Zakrajšek, Oman & Grdina" je šla tudi v stari kraj in v javnosti vzbudila precej pozornosti. Še več. Fotografirati so se pustili, kar je vsekako predrzno; in to celo dvakrat, in še več, te slike je objavil "Ilus. Slovenec." In menda je bilo tam zapisano, da so to voditelji naših izseljencev v Ameriki. Ako je res vse tako bilo, potem pač vsakdo lahko to ume, namreč da "katoških" izseljencev, a ker je ta označba izostala, je po Glasu Svobode to "neopravičeno." Ker je v novem svetu veliko Slovencev, ki sploh ne rabijo tarjev in verskega humbuga.

V enako užaljenem tonu je pisal tudi neki Slavinčan v Jutru št. 212. On meni, da je to predrzno iz tega stališča, ker bi slovenska javnost prišla lahko do mnenja, da je tu vse "pobožno," dasi je tega bore malo, kar je razvidno iz tega, da imajo "nepobožni" poleg tednikov in revij tri dnevnik, dočim nima slovenski klerikalizem v Ameriki niti enega." On smatra pa potrebno, da "odločno protestira, da bi nas taki in podobni samozvani glasniki ameriškega slovenstva predstavljali v naši svobodni in prosvitleni domovini kot nekako maso nazadnjaških glupanov."

Take so bridkosti, ki jih je pouzročila napredni gospodi firma "Zakrajšek, Oman & Grdina." Jaz mislim, da je pri celi stvari vsaj glede Slovenije precej zavisti. Bržkone ni bilo nobenega zanimanja, ako so gosposdi naprednjaki "poromali" v stari kraj, in to, boli. Če pa takega romanja še niso uprizorili, pa jim je pot odprta, da zabrišejo utis teh "samozvanih" voditeljev in predrzestališča svoje morale. Daleč v stran pa je zadel, ko pravi, da po naši morali človek lahko dela, kar se mu poljubi in gre potem k spovedi. Naj poizkusi s tako spovedjo brez volje za poboljšanje in dobil bo "ta suho." Ni vse O. K., kar si kdo o spovedi domneva.

Drugi nesreč k sreči ni bilo. G. Molek je nedavno od tega omenil, da sem prava ničla, ker kljub raznih "vorzueglich" nisem pritiščal dalje, kakor do borne koloradske fajmoštrije. Sbrlo ga je pa le radi tega ulogelega fajmoštra. Popraševal je celo delegata iz Leadvilla, ki tem neznatnem fajmoštru. Izvedel je bore malo, saj ne more biti ničesar na takem zakotnem fajmoštru. Delegat mu je samo povedal, da orjem "Pisano polje" med borovci, kar sem ni še vse. Firma "Zakrajšek, Oman & Grdina" je šla tudi v stari kraj in v javnosti vzbudila precej pozornosti. Še več. Fotografirati so se pustili, kar je vsekako predrzno; in to celo dvakrat, in še več, te slike je objavil "Ilus. Slovenec." In menda je bilo tam zapisano, da so to voditelji naših izseljencev v Ameriki. Ako je res vse tako bilo, potem pač vsakdo lahko to ume, namreč da "katoških" izseljencev, a ker je ta označba izostala, je po Glasu Svobode to "neopravičeno." Ker je v novem svetu veliko Slovencev, ki sploh ne rabijo tarjev in verskega humbuga.

SPLOVITEV PRVIH DVEH PARNIKOV V RUSIJI.

Leningrad, Rusija. — Od tukaj se poroča, da so spustili v morje prva dva parnika narejena pod sovjetskimi režimom. Pri splovitvi je imel slavnostni govor Leonin Krasin, komisar za trgovino z inozemstvom.

RAZPRODAJA

7 knjig za \$1.00

Da naredimo prostor novi zalogi knjig smo se odločili, da damo naslednje knjige za polovično ceno: ako se jih naroči skupaj:

Pratika za leto 1926	\$ .25
Na negotovih potih, povest	30....
Povesti. Rev. John Plaznik	20
Več luči, zanimivi članki, 1. in 3. zv.....	20
Spolnuz zapovedi, dva velika zvezka	1.00

Skupna vrednost .....\$1.95 ZA EN DOLAR

Ako pa poleg gori navedenih knjig naročite še Molitvenik za amer. Slovence, zlata obreza, cena \$1.00, dobite osem knjig v vrednosti \$2.95 za \$1.50.

Ta izredna ponudba velja samo do 1. decembra ali dokler zaloga ne poide. Naročite takoj!

Knjigarna

'Amerikanski Slovenec'

1849 W. 22nd ST. CHICAGO, ILL.

Za cene vseh drugih knjig, katere ima v zalogi naša knjigarna, nam pošite po cenik.

NAZNANILO

NAZNANJAMO, da imamo že vse pripravljeno za veliko božično prodajo.

ODLOČITE SE in zberite sedaj, kaj boste kupili za božični dar za sebe, svojo družino, prijatelje ali znance, mi Vam shranimo izbero do praznikov.

PRI NAS lahko kupite na lahke obroke ali proti gotovini.

NE ZAMUDITE UGODNE PRILIKE!

predsednik

MR. S. D. TELSER

Hankan Jewelry Co.

Hankan Jewelry Company Inc.

2209 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILLINOIS. V BLIŽINI LEAVITT CESTE

CHICAGO, ILLINOIS.

Phone: Canal 5496.